

et stort materiale til belysning af økonomiske og sociale problemer. I den forbindelse må det fremhæves som et positivt træk, at registreringen er ført videre efter 1857, da næringsloven ophævede handelslavene og radikalt ændrede vilkårene for håndværkerlavene. Materialet fra tiden efter 1857 er bestemt ikke uden interesse.

Måske kan dette og de mange andre initiativer fra Landsarkivet for Sjælland m. v. føre til, at tilsvarende registreringer efterhånden gennemføres andre steder, så vi på nogle områder får mulighed for let adgang til at udnytte bestemte arkivgrupper til landsdækkende undersøgelser.

H. P. Clausen

Stiftamtmand og amtmænd på Sjælland, Lolland-Falster og Bornholm 1848-1970. Med en oversigt over de nye amter og amtskommuner samt kommunesammenlægningerne 1958-70. (Landsarkivet for Sjælland m. m. København, 1970). 38 s.

Denne stencilerede publikation fra det sjællandske landsarkiv har nær forbindelse med kommunalreformen, der jo har skabt tekniske problemer for arkiverne og deres benyttede. Heftet giver en foreløbig hjælpende hånd til dem, der møder nogle af disse problemer.

I indledningen gives en kort, men nyttig oversigt over den kommunale administrationsudvikling med hovedvægten lagt på udviklingen i 1960'erne frem til den nu gennemførte kommunalordning. Dernæst bringes en liste over stiftamtmand og amtmænd på Sjælland, Lolland-Falster og Bornholm i perioden 1848-1970. Der er i virkeligheden tale om en fortsættelse af J. Bloch: »Stiftamtmand og amtmænd i kongeriget Danmark og

Island 1660-1848«, udsendt af rigsarkivet i 1895. Men listen er her kun videreført for det område, der hører under Landsarkivet for Sjælland m. m. Denne regionale begrænsning er forståelig, og den behøver jo ikke at stå i vejen for en ajourføring af Blochs arbejde for hele landet.

Resten af heftet optages af en oversigt over kommunesammenlægningerne inden for de enkelte amter. I listen over amterne er opført navnene på amtmænd og amtskontorchefer samt på amtsborgmestre og amtskommunaldirektører.

Publikationen er et godt eksempel på den service med stencilerede hjælpemidler, der har udviklet sig på det sjællandske landsarkiv. Kommunalreformen trådte i kraft pr. 1. april 1970, og ganske kort tid efter forelå denne håndsrækning til arkivets benyttede.

H. P. Clausen

Dommere og domstole på Sjælland, Lolland-Falster og Bornholm 1919-1969. Udarbejdet i 50-året for Retsplejelovens gennemførelse. (Landsarkivet for Sjælland m. m., 1970).

I rækken af embedsetater over lokalmyndighederne i det sjællandske landsarkivs område foreligger her en oversigt over domstolene og dommerne fra retsreformens gennemførelse i 1919 frem til 1969/70. Det er et nyttigt hjælpemiddel, landsarkivar, dr. phil. Harald Jørgensen her har fremlagt, ikke mindst fordi det giver en samlet oversigt over ændringer i retskredsene geografiske områder i de 50 år, heftet dækker. Desuden får man en kort beskrivelse af retternes lokaleforhold og så naturligvis de dommerlister, som er hovedstammen i oversigten. Ydermere gives kortfat-